

Framtidens förbund

I snart ett sekel har läkarkåren drivit sina fackliga och professionella intressen genom en gemensam organisation, Läkarförbundet. Tidigt insåg yrkesföreningar och lokalföreningar betydelsen av samarbete för kårens och alla medlemmars bästa.

Trots ibland olika intressen hos delföreningarna i förbundet, vilket under senare år även kommit att omfatta specialitetsföreningarna, har alla insett styrkan av en gemensam röst genom ett enigt förbund, som kan representera hela kåren.

Det är för Läkarförbundet liksom för andra intresseföreningar självklart att styrkan är medlemmarna. Det är därför också deras krav och önskemål, som inte bara formellt utan även reellt skall forma och prägla politiken och förbundsarbetet.

Sedan Läkarförbundet bildades 1903 har dess organisation, beslutsordning och arbetssätt återkommande anpassats och förändrats för att hela tiden kunna svara mot mesta möjliga medlemsnytta. Av samma skäl har centralstyrelsen för ett år sedan startat ett projekt kallat »Framtidens förbund» med ambitionen att – utifrån ett medlemsperspektiv – identifiera förändringsbehovet i förbundets arbete och organisation.

Centralstyrelsen, som också är projektgrupp, har gjort en omvärldsanalys och utifrån den enats om gemensamma bilder av såväl den framtida läkarens yrkesförhållanden som den framtida medlemmens krav och önskemål. Tanken är sedan att utifrån dessa beskrivningar definiera de förändringar som behöver göras i förbundets arbete och eventuellt i dess organisation.

Till projektgruppens uppgifter har även lagts – efter fullmäktigebeslut senast – att överväga såväl dagens obligatoriska medlemskap i en lokalförening och en yrkesförening som fullmäktiges nuvarande sammansättning.

Enligt centralstyrelsens analys kommer framtiden bland annat att innebära ökad individualisering och flexibilitet avseende löner och anställningsförhållanden, krav på personligt inflytande över arbetsvillkoren samt stor rörlighet på

arbetsmarknaden. Patienternas krav på kvalitetssäkrad vård och läkarnas kompetens kommer också att öka.

Framtidens medlem kommer därför att kräva mer av individuellt stöd och bättre tillgänglighet av förbundet, såväl centralt som lokalt, särskilt i frågor som rör lön, anställning och arbetslivsvillkor. Bättre bevakning av yrkesfrågor som utbildning, fortbildning, forskning och etik kommer också att efterfrågas. Kraven kommer att öka på intensifierad

Det är för Läkarförbundet liksom för andra intresseföreningar självklart att styrkan är medlemmarna.

opinionsbildning och bättre medlemsinformation om förbundsarbetet.

Som ett led i det pågående förändringsarbetet genomfördes förra året en medlemsundersökning för att få aktuell kunskap om bland annat värdet och nytan med medlemskapet och vilka frågor som var mest angelägna för förbundet att arbeta med. Resultatet konfirmerar i stora delar centralstyrelsens egen analys.

Framtiden kommer också att ställa stora krav på lokalföreningarna, som under senare år fått nya uppgifter, inte minst stöd och rådgivning i löneförhandlingar. En särskild arbetsgrupp kommer under våren att redovisa förslag till eventuellt förändrade principer för finansieringen av lokalföreningarnas verksamhet, utifrån en kartläggning av deras ansvar och uppgifter.

En förändringsprocess har således startats av centralstyrelsen med avsikten att i enighet finna, genomföra och – i förekommande fall – föreslå de förändringar, som kommer att behöva göras för att

uppnå mesta möjliga medlemsnytta. Det är en process där information, diskussion och förankring hos såväl förtroendevalda i delföreningarna som hos alla medlemmar är av största vikt.

Därför kommer centralstyrelsen nu närmast att redovisa och diskutera sitt arbete, så här långt, vid ett gemensamt möte med företrädare för såväl lokal- som specialitets- och yrkesföreningarna.

En fråga som då kommer att diskuteras är specialitetsföreningarnas roll och status i förbundet. I förbundets senaste strukturutredning, vars förslag antogs på fullmäktigemötet för drygt två år sedan, fastslås att: »Målet bör vara att specialitetsföreningarna skall få säte och stämma i fullmäktige, men tiden är ännu inte mogen för detta.» Är den det nu?

Dagens snabba förändringar inom hälso- och sjukvården, som påverkar förbundets möjligheter att verka och arbeta för våra professionella villkor och förutsättningar, kommer att inom en relativt snar framtid kräva förändringar i förbundets arbete och organisation för att ge mesta möjliga medlemsnytta.

Det är centralstyrelsens ansvar att förändringsbehovet definieras och att alla förslag diskuteras och förankras för att sedan, när tiden är mogen, kunna beslutas i enighet. De bästa förändringarna blir förhoppningsvis de som är väl förankrade, beslutas i enighet och sker i avvägda steg.

Bernhard Grewin

Bernhard Grewin
ordförande i Sveriges läkarförbund